

Samenvatting

Taalverwerving

HC 1: Introductie

Charles Darwin

1871: Taal is een kunst zoals brouwen of bakken, maar schrijven zou een betere vergelijking zijn geweest. Het is sowieso geen echt instinct, omdat elke taal geleerd moet worden. Toch is het anders dan de gewone kunsten, omdat mensen een **instinctieve neiging hebben om te praten**, zoals we zien bij het brabbelen van jonge kinderen, want geen enkel kind heeft een instinctieve neiging om te bakken of schrijven.

Noam Chomsky

Door een grote hoeveelheid zinnen die gewone mensen accepteren als correct in hun moedertaal technisch te analyseren, hebben Chomsky en andere linguïsten een theorie van **mental grammars** ontwikkeld: het bestaan van de onderliggende kennis die mensen hebben van bepaalde talen en de **Universal Grammar**.

Grammatica: Een set regels die vorm aan betekenis koppelt (en andersom).

Geluid ↔ [Fonologie ↔ Syntaxis ↔ Semantiek] ↔ Gedachten/"Wereld"
Grammatica

Elke keer als kinderen iets zeggen dat afwijkt van het volwassen taalgebruik, dan zegt dat iets over onze regels over taal en over de regels die wij op hebben gesteld.

Woordenschat van mensen is bepaald door sociale afkomst.

Perscriptive Grammars: Een grammatica dat probeert om wettelijk te maken wat grammatica moet zijn. Voorbeeld uit het Engels: Don't break up your infinitives (to go, mag niet to boldly go).

Subject pronouns: een accusatieve pronoun als subject gebruiken. Bijvoorbeeld: Hun hebben i.p.v. zij hebben.

Mental Grammars: Set regels die iedere spreker van een taal kent.

Descriptive Grammars: Beschrijving van een taal.

Universal Grammar: Het basis design dat onder de grammatica van alle menselijke talen ligt.

Het is geen echte grammatica, maar een blauwdruk/concept van grammatica.

Talen lijken meer op elkaar dan dat ze van elkaar verschillen. De basis van grammatica is in heel veel talen hetzelfde, dus dezelfde ondergrond. Bijvoorbeeld alle talen hebben subjecten, voorzetsels, werkwoorden en adjectieven.

Universals:

- Waar mensen bestaan, bestaat taal. Er is geen enkele cultuur waar geen taal is (bijv. gebarentaal). Het belangrijkste doel van taal is communiceren.
- Alle grammatica's bevatten regels over het vormen van woorden en zinnen van hetzelfde soort (systemen): fonologie, semantiek, syntaxis, etc.
- Elke gesproken taal bevat discrete geluidsegmenten, zoals p, n of a die gedefinieerd kunnen worden bij een finiete set van geluidseigenschappen en features. Talen hebben dus allemaal hetzelfde klanksysteem.
- Vergelijkbare grammaticale categorieën (bijvoorbeeld zelfstandig naamwoorden, werkwoorden, etc.) worden in alle talen gevonden. Dit sluit aan bij de Universal Grammar theorie.
- Elke taal heeft een manier om naar het verleden te refereren, te ontkennen (negatie) en vragen te vormen, etc.
- Sprekers van alle talen zijn in staat om nieuwe begrijpelijke zinnen te vormen.
- Elk normaal kind, geboren waar ook ter wereld, van elk ras, geografische, sociale en economische afkomst is in staat om elke taal te leren waar hij of zij aan blootgesteld wordt. Het verschil dat we tussen talen vinden kan niet komen door biologische oorzaken.

HC 2: The Prism of Grammar

Prisma op Taal

Metafoor: Klankstroom afgebogen in verschillende richtingen
Effecten op taal modules en "mind" modules

Prisma ≈ innerlijke grammatica
Analyseert klankstroom direct en automatisch
Verschillende taalmodules

De Universal Grammar is waarschijnlijk wel aangeboren, aangezien dat de 'handleiding' is van talige regels.

Taalmodules

Fonologie: Ordent klanken

Lexicon: Zoekt woorden op

Syntaxis: Bouwt structuren

Semantiek: Vormt betekenissen

Pragmatiek: Impliciete betekenissen

Informatiestructuur (bijv. topic-focus): Ordent informatie op belang

Chomsky: Vond dat taal behandeld moet worden als een biologisch verschijnsel. Sociale omgeving doet er niet toe.

De afwijkingen/fouten die kinderen maken moeten wel iets zeggen over de box met fonologie, syntaxis.

Er is een theorie dat er een tweede dimensie is in taal (bijv. de boomstructuren van syntaxis, die spreek je niet letterlijk uit maar ze zijn er wel).

Plato's Probleem

Om taal te kunnen leren moet er een deel aangeboren zijn.

The Poverty of the Stimulus:

“Accounting for the richness, complexity and specificity of shared knowledge, given the limitations of the data available.” Chomsky (1986).

De grammatica werkt als aangeboren universele grammatica, dus de leidraad om iets te leren is ook een prisma waarmee je naar de input kijkt. De input die je krijgt is ‘arm’, het zit er namelijk in verwerkt maar is in het begin niet duidelijk.

Een argument voor de Universele Grammatica van Plato is bijvoorbeeld het maken van vraagzinnen. Dit gaat bij jonge kinderen al vrij goed, wat impliceert dat ze impliciet weten wat de grammaticale regels zijn, zonder dit ooit expliciet aangeleerd te hebben gekregen.

Difficult Rules = Complexe regels:

Voorbeeld: Verhaal meisje met de gescheurde jurk.

Zit een long-distance WH constructie in (grote afstand in vraagwoord). Dit komt in de spontane spraak zeer weinig voor, maar toch beantwoorden kinderen de vraag goed Poverty of Stimulus.

Dus linguïstische regels zijn moeilijk, maar we leren ze zonder veel input.

Minimale paren:

Dingen die maar op één ding verschillen, dus als het uiteindelijk een groot verschil geeft, dan ligt dat aan dat kleine verschil tussen twee dingen.

Bijvoorbeeld: Twee zinnen met één ander woord, dan moet het uiteindelijke verschil tussen de twee zinnen terug te linken zijn aan dat ene woord dat anders is.

Generatieve Grammatica: Een set regels genereert grammatica (ook wel **transformaties** genoemd).

HC 3: Skinner vs. Chomsky

Roeper

Roeper volgt Chomsky:

Aangeboren taalarchitectuur:

- Biologisch mechanisme: snel en efficiënt
- Recursief en oneindig
- Innerlijke formules
- Integratie: Taalervaringen (input) – innerlijke formules.

Biologisch Mechanisme:

Metafoor falende tennisser. Als je een klein foutje maakt kan je hele zelfvertrouwen in elkaar storten. Je hebt een rijtje met dieren en een rijtje met steden, maar je hebt geen rijtje met steden die ook dierennamen zijn nodig om er een te noemen (Jerry Fodor). Kan dus zonder echt na te denken.

Recursie:

Is oneindig, je kunt woorden en zinnen steeds langer maken.

Behaviorism vs. Generative Grammar

Nature vs. Nurture:

Nature: Eigenschappen van een individu zijn bepaald door aanleg.

Hoeveel is aangeboren?

Generative Grammar (Chomsky)

Nurture: Eigenschappen van een individu zijn bepaald door context (aanleg, opvoeding).

Hoeveel moet je leren? Alles?

Behaviorism (Skinner)

Behaviorisme: Je leert alles uit je omgeving, dus het moet voorbij gekomen zijn. Je bestudeert het gedrag van een individu naar aanleiding van een stimulus die je geeft (verlengde van het

Pavlov-effect).

Is alles te conditioneren? Is menselijke taal te conditioneren?

Skinner Box (conditionering): Onderzoeken naar duiven en ratten.

Skinner:

Context – Gedrag

Volger van John Locke **blank slate**/Tabula Rasa: Idee dat de mens wordt geboren als onbeschreven blad.

Schreef Verbal Behavior in 1957.

Kennis en inductie:

Volger van Rene Descartes.

Chomsky reviewde Verbal Behavior

E-language vs. I-language:

I-Language: Interne taal: De linguïstische kennis in de mind van de spreker. (Hierop ligt de focus in de innateness theorie).

E-language: Externe taal: Waarneembare linguïstische output (zinnen, teksten, liedjes). (Hierop ligt de focus in de behaviorisme theorie).

Language acquisition:

Je slaat zinnen niet op. De mens is slecht in citeren.

Zo'n beetje elke zin is nieuw

Er is geen taalonderricht voor de Moedertaal. (Er is geen systeem voor je moedertaal, je hebt het zelf ontwikkeld).

Rule-based:

Language acquisition is gebaseerd op regels. Zoals "loopte" i.p.v. liep. Dit wordt gebaseerd op de regel van verleden tijd is stam + te, en niet op de omgeving waar "liep" wordt gebruikt.

Hoe leert een kind het geslacht van een naamwoord?

Lidwoord ervoor zetten.

Default hypothesis: Volle specificatie voor alle talen. Hier wordt op teruggevallen wanneer de kennis van het geslacht van een naamwoord ontbreekt. Klopt dus vaak wel, maar niet altijd (bijv. de grapje).

Grammaticaal gender:

Congruent met het hoofd van de constituent (zoals in het Frans).

Natuurlijk gender:

Congruent met de referent (zoals in het Nederlands).

Negative Feedback:

Feedback wordt gedreven door context; niet de grammatica.

HC 4: Mentalese

Critical Period

Kinderen die de **Critical Period** missen bereiken nooit het volwassen stadium van de Moedertaal. The Language Acquisition Device (Universal Grammar) is er alleen als je het nodig hebt. Molding of the Innate Grammar Rules disappears.

Innateness Language Genes

FOXP2 gen, maar is geen gen specifiek voor taal.

Mentalese

Gedachten staan aan de basis van taal, maar zijn deze gedachten afhankelijk van woorden of niet?

Probleem: Als gedachten talig moeten zijn dan hebben dieren geen gedachten.

Edward Sapir en Benjamin Whorf **Sapir – Whorf hypothese**: woorden bepalen je gedachten. Als je ergens niet over kan praten dan kan je dat ook niet denken.

Talige bepaaldheid (linguistic determinism): Je gedachten zijn bepaald door het aanbod dat een taal je biedt.

Talige relativiteit (linguistic relativity): Verschillen tussen talen bepalen verschillen in gedachten.

Voorbeelden: Inuit kennen meer termen voor sneeuw, Apache sprekers hebben een hele andere manier van denken, omdat ze ook een andere manier van spreken hebben, Hopi kennen geen termen voor tijd en sprekers hebben daarom ook geen besef van tijd.

Maar is dat wel zo?: Inuit kent zeker niet meer termen voor sneeuw **The Great Eskimo Vocabulary Hoax** (Geoffrey Pullum). Het anders praten van Apachen is eigenlijk een cirkelredenering en tijd is een gebruikelijk concept bij de Hopi's.

Gedachten zonder taal:

Conceptueel gedachtensysteem:

Hoe ziet dat eruit? Hoe onderscheidt dit 'mentalese' zich van de natuurlijke taal?

Turing machine: Een hypothetische denk of redeneermachine denken op basis van mentale representatie (Turing 1950). (Socrates is a man, every man is mortal, Socrates is mortal).

Neo Whorfism:

Absolute directions (Stephen Levinson):

Absoluut systeem: (Noord, Oost, Zuid, West) (Aboriginals)

Relatieve systeem: (Links, rechts, voor, achter) (Westerse talen)

Mensen met het absolute systeem hebben waarschijnlijk geen woorden voor links en rechts (Whorf).

In Amerika is er niet één leidend systeem. (Nederlands voorbeeld: stuurboord, bakboord).

Kleurensystemen: Sommige talen/culturen hebben maar enkele woorden voor kleur. Altijd zwart en wit, daarna eventueel rood en het vervolgens groen of geel. Sommige talen gebruiken alleen licht en donker.

HC 5: Infants

Vroegen ontwikkeling (0 – 2 jaar)

Mickey Mouse Experiment (Karen Wynn):

Bij kinderen van 5 maanden. Wordt gekeken naar gevoel voor getal (besef dat iets mist).

Taal discriminatie:

Pasgeborenen prefereren:

- Spraak, stem en liedjes boven andere stimuli (bijv. muziek)
- Woorden boven geluiden
- De stem van de moeder boven die van andere vrouwen
- Bekende verhalen boven onbekende verhalen (bekend = herhaaldelijk voorgelezen vanaf geboorte).

Spraak is speciaal, taal is speciaal.

Taal onderscheiden:

High Amplitude Sucking Procedure (Mehler):

Methode: Zonder stimulus base line bepalen, met gebruik van speciale speen

Habituation fase (gewennen): een soort stimulus wordt gepresenteerd, waardoor de baby harder gaat zuigen.

Experimentele fase: Experimentele conditie: nieuwe stimuli, controle conditie: dezelfde stimulus.

Doel: Verschil nieuwe en dezelfde stimulus van de zuig snelheid.

Taal discriminatie:

Bij pasgeborenen van 4 dagen oud al verschil in moedertaal en niet-moedertaal.

Ze maken onderscheid tussen moedertaal en (sommige) vreemde talen, ongeacht stemkwaliteit, spreeknelheid, accent en stemherkenning.

Kind bouwt representatie: Er moeten dus belangrijke akoestische eigenschappen zijn.

Tussen twee vreemde talen kunnen kinderen vaak ook een verschil opmerken (maar niet altijd).

De kern van deze discriminatie is de prosodische informatie (ritme discriminatie).

Kinderen discrimineren taal op basis van ritme (stress-timed, syllable-timed en mora-timed). Talen in dezelfde categorie kunnen pasgeborenen dus niet onderscheiden.

Infants ontwikkelen een representatie van hun eigen moedertaal. Daarom worden sommige vreemde taal verschillen na een tijdje nog herkend en anderen niet meer.

HC 6: Vroege Taalontwikkeling

Taal Onderscheiden Fonemen

Foneem: Term uit de fonologie die verwijst naar een verzameling klanken die alle dezelfde betekenisonderscheidende functie hebben (b en p).

Dit onderscheid kunnen 1 maand oude baby's ook maken (**categoriale perceptie**). Dit zit in de voice onset time van de p en de b. Mensen met dyslexie kunnen dit onderscheid moeilijker maken.

Fonemische contrasten verdwijnen (use it or lose it).

Er zijn twee hypothesen voor het leren van het foneem contrast:

Blank slate: Infants leren contrasten die relevant zijn in de target language.

Forgetting: Infants discrimineren alle mogelijke contrasten en vergeten die die niet in de target language voorkomen.

Preferential Looking

Head turning/Preferential Looking:

Kind zit in een ruimte met een scherm voor zich, om naar te kijken. Links en rechts worden

afwisselend geluiden aangezet om te kijken of het kind zijn/haar hoofd draait naar een geluid.

Methode:

Habituation: 1 stimulus totdat de infant wegstijgt.

Experimentele fase: 2 stimuli, afwisselend links en rechts.

Resultaten: 6 maanden: onderscheid non-native contrast, 8 maanden: minder succesvol, 12 maanden: geen onderscheid.

Bij 12 maanden geen onderscheid omdat je als kind rond 12 maanden de eerste woorden kan zeggen, hierdoor worden sommige klanken betekenisloos, waardoor er niet meer naar omgekeken wordt.

Waarom Taalverlies?

Geen verandering in het auditieve systeem.

Verandering in het perceptuele systeem: Reorganisatie van de klanken, gebruik de klanken die je nodig hebt (in je eigen taal).

Voordeel: Betekenisonderscheid. Taal is meer dan klank, het heeft ook betekenis.

Eerste stappen in taal: **Taal discriminatie** en **onderscheiden van fonemen**.

Woordsegmentatie

Hoe leer je woorden?

Phonotactics: (waarschijnlijk niet aangeboren).

Wat zijn de mogelijke klankcombinaties (aan het begin of eind van een woord, of bij woordgrenzen).

Spraak is continu. Woorden worden niet in isolatie geleerd. Kinderen worden niet geboren met een lexicon.

Distributie regelmatigheden:

Head Turn Paradigm. Maken kinderen onderscheid?

Op basis van statistisch probabilities.

Statistisch leren:

Bepaal statistisch welke klanken vaak naast elkaar voorkomen.

Plaats een woordgrens tussen de klanken die lage kans hebben naast elkaar voor te komen.

Leren van woorden bij kinderen:

12 maanden : 1e paar woordjes

15 maanden: 10 woorden

19 maanden: 50 woorden

Daarna: 20 woorden per dag: **woordexplosie**.

Het Logisch Probleem van Taalleren

Hoe leert een kind taal? **World-to-world mapping**: geluiden linken aan betekenis.

Quine's problem: Gavagai (plaatje goochelaar met konijn).

In essentie is dit het Chomsky voorbeeld: Kun je het woord schilderij leren als je naast een schilderij staat? En sluit ook aan op de kangaroo myth.

Oplossingen voor het logisch probleem van taalleren:

Dispositie (aanleg/voorkeur) om naar dingen te verwijzen, omdat ze merken dat anderen dat ook doen.

Dispositie voor joint attention

Word learning biases: (Ellen Markman)

Whole Object Bias: (Quine's problem)

Een nieuw label verwijzen het liefst aan een geheel object en niet aan een deel, substantie of een andere eigenschap.

Mutual Exclusivity bias: (part of object)

Woorden zijn “mutually exclusive”: elk woord heeft een eigen label.

Taxonomic bias: (dezelfde taxonomische groep, bijv. boerderijdieren)

Labels verwijzen naar objecten van hetzelfde soort en minder thematisch gerelateerd.

Unlikely inferences: Bijv. naam van huisdier wordt toegepast op alle dieren.

Problemen met Noun Learning Biases:

Whole Object Bias: Er zijn woorden voor delen, of verzameling, bijv. bikini.

Mutual Exclusivity Bias: Er zijn synoniemen

Taxonomic Bias: Hoe leer je eigennamen, voornaamwoorden

Andere eigenschappen: **Count-Mass:** Mass heeft geen linkwoord, bijvoorbeeld water, count heeft dat wel.

Logical problem of word learning:

Naamwoorden: Sommige zijn ambigu (bijv. bank).

Abstracte naamwoorden: (Bijv. democratie en vrijheid).

Werkwoorden: Verb – event zijn niet hetzelfde. Scenes hebben vaak meer betekenissen.

En hoe leer je werkwoorden?

Adjacency: Je leert een werkwoord op basis van zinnen.

Maar het klopt, want je zou dan verkeerde zinnen aan kunnen leren (Jane might chicken).

Bootstrapping: Syntactische cues helpen bij woorden leren.

Zinsframe hebben globaal betekenis. De hele zin met een nieuw woord wordt aan de wereld gerelateerd, dus niet het losse woord. Je leert het vanuit de zinnen maar slaat het woord op en niet de volledige zin.

Je gebruikt kennis om conclusies te trekken, zoals de kennis over syntactische categorieën.

Door de kennis van deze systemen kan snel nieuwe woorden geleerd worden (ook bij tweede talen).

Acquisitie van het Lexicon: **Fonologisch bootstrapping, het logisch probleem van taalleren en syntactic bootstrapping.**

HC 7: Een-woordfase

Onomatopoeën: Zoals waf waf voor hond.

Functie: Opstap naar arbitraire symbolen.

Eerste woorden: **Abstractie**

Oh-oh en oeps.

Fases

Stage 1: **Eenwoordfase** (Eerste woorden)

Stage 2: **Tweewoordfase** (Uitsluitend twee woorden): Eerste zinnen en dus eerste grammaticale relaties.

Stage 3: ...

HC 8: Twee-woordfase

Eenwoordfase

Semantische netwerken:

Kind zegt papa tegen buurman, want allebei man.

Stage 2

Mean Length of Utterance (MLU): Maat voor taalontwikkeling (soms in morfemen).

Morfeem: De eenheid voor morfologie.

Wug Test (Gleason, 1958): Dit is een wug, dit zijn twee ...

Twee-woord fase: Bestaat uit twee woorden.

Er zit misschien geen structuur in. (Alhoewel werkwoord consequent als tweede staat).

Er zit betekenis in.

Root Infinitives

Hoofdzinnen met werkwoord in infinitiefvorm.

Betekenis hangt af van context/referentie.

Syntactische kenmerken van de twee-driewoordfase:

Geen subject

Geen finiet werkwoord

Acquisitie puzzel:

Waarom vervoegen kinderen het werkwoord niet?

Waarom laten kinderen subjects weg?

Optionaliteit: Zijn RI's echt uitwisselbaar met V-finiet, of hebben ze andere referentie?

Oplossing optionaliteitsprobleem: Verschillende vromen – verschillende referentie

Theorie Hoekstra & Hyams (1998):

Modal Reference Effect: RI's hebben modale betekenis.

Hypothese: Infinitiefmorfologie "-en" draagt semantisch kenmerk

Duidelijke en testbare voorspellingen:

RI's in talen met infinitiefmorfologie zijn gemarkeerd (modale referentie) en zonder infinitiefmorfologie zijn ongemarkeerd (allerlei referentie).

Corpus Studie Nederlands (Blom, 1999):

Zijn alle RI's modaal?

Vroege fase: Voornamelijk niet finiete vormen. Geen duidelijk patroon in RI-referentie.

OI-fase (Optioneel Infinitief). Finiete en niet-finiete vormen naast elkaar. Significant patroon

verschijnt: 80% modaal, 20% niet modaal.

Maar 30 % van alle uitingen met RI's zijn niet interpreteerbaar (door gebrek aan context of afgeleid uit reactie van volwassene).

Experimenteel onderzoek:

Gecontroleerde setting voorkomt oninterpreteerbare RI's.

Systematische variatie situaties: ongoing en modale.

Cross-linguïstisch vergelijkbaar

Modal Reference Hypothesis (Blom & Krikhaar (en Wijnen, 2002, 2001):

Elicited production met films: Modale en ongoing cognitie.

RI's in talen met infinitief morfologie: modal reference

RI's in talen zonder infinitief morfologie: non-modal reference

Filmpjes vertonen twee stadia van een event:

Modale context: Toont intentie, wens of noodzaak voor activiteit (not yet realized).

Non-modale context: Toont volledige event en blijft draaien in ongoing gedeelte van activiteit.

Experiment: Data-codering:

Interpretatie van alle geproduceerde werkwoordsvormen (dus niet alleen RI's en target-werkwoorden).

Niet de verwachte resultaten met betrekking tot RI in het Nederlands (maar 68% modaal i.p.v. 100%).

Is er dan wel sprake van cross-linguïstische verschillen in het Modal Reference Effect?

Leiden de resultaten tot 'reasonable doubt' voor de theorie van Hoekstra & Hyams?

Dus: RI's zijn ambigu (modaal en niet-modaal) in beide talen.

Hypothese wordt dus niet ondersteund.

Duidelijk referentiepatroon voor (bijna) alle werkwoordsvormen behalve voor RI's.

Nieuw voorstel: Modal Reference Effect voor RI's in het Nederlands is gevolg van het **Elsewhere**

Principe.

Elsewhere Principe

Als je een specifieke vorm voor een bepaalde referentie geleerd hebt, gebruik die vorm.

Nog geen specifieke vorm beschikbaar, gebruik dan de "elsewhere" default vorm.

Aanname: De -en is de elsewhere-vorm tijdens verwerving van werkwoordsinflectie.

Infinitieven zijn in principe 'vrij' in betekenis, maar worden gebruikt in elsewhere-gevallen. Dat is dan meestal modale betekenis, omdat er voor het hier-en-nu en voor progressief al finiete vormen verworven zijn.

Verklaart: Patroon in experimentele data en het ontwikkelingspatroon in de Corpus data (Modal Reference Effect voor RI's ontstaat pas als finiete vormen productief worden, namelijk in de Optional Infinitive fase).

Structure of Root Infinitives

Hoofdzin (Root) met infinitief vorm.

Tussen de 20 en 35 maand komen RI's en erg verschillende percentages voor in verschillende talen.

Rizzi's Truncation Hypothesis:

Truncation mechanisme: Strips away projections above truncation site.

Claim: RI's are truncated below TP.

Zinnig: De structuur van een root infinitive heeft geen functionele projecties.

Principles and Parameters

Principles zijn regels die voor iedereen hetzelfde zijn. **Parameters** zijn de variabelen in deze regels.

Parameter theorie:

Grammaticale regels hebben parameters.

Overeenkomsten tussen talen zijn groter dan de verschillen

Het kind in het leerproces van taal maakt hier gebruik van: Wat hetzelfde is tussen talen kan aangeboren zijn (Universele Grammatica).

Pro-drop Parameter:

Rijke inflectie (Italiaans) vs. arme inflectie (Nederlands).

Subject-drop in talen met rijke inflectie (weglaten van subject).

Topic-drop parameter: Subject in hoofdzin kan worden weggelaten.

Hypothese: Subject-drop parameter voor bijv. Nederlands wordt "verkeerd" gezet (Hyams, 1986).

Deze vorm van kindertaal is te vergelijken met het volwassen Italiaans.

Maar: Predicties worden niet ondersteund.

Alternatieve hypothese: Kinder Engels heeft topic-drop:

Topic-drop is oke in volwassen Nederlands.

Samenvatting

Eerste syntaxis: **Bootstrapping**, **Root infinitives** en **Subject drop**.

HC 9: Meer Structuur

Other Parameters

Word Order Parameters

Head parameter VO-OV: (Hoofd initieel of hoofd finaal).

Verb-second parameter: Als je inflectie leert en de daarbij horende projectie (TP of IP), dan doe je automatisch V-2.

Verschijnen van de eerste syntaxis

Eerste syntaxis:

Bootstrapping, Woordvolgorde, Root infinitives en Subject drop.

Do-support

Engels is een do-support taal, Nederlands niet (kan wel, maar wordt nauwelijks gebruikt).

Deep Structure ↔ Surface Structure ↔ Spell Out (Fonologische varianten/uitspraak)

↔ Logical Form (Syntactische vorm)

Tussen de modules kan movement plaatsvinden.

Engelse werkwoord verplaatst misschien pas bij Logical Form, Nederlands werkwoord op Surface Structure.

Waarom Child-Do?

Relabelling (Hollebrandse & Roeper, 1996)

Kinderen hebben moeite met relabelling: Wanneer er van een v naar een TP wordt gegaan, gooien kinderen 'do' in de TP en laten het werkwoord in de v staan. Dit is geen movement.

Relabelling is een moeilijk proces, het zichtbaar maken van het Tense-domein helpt hierbij.

Do-support: Voor als je het werkwoord niet in de TP krijgt.

Een kind heeft liever langere zinnen met makkelijke woorden/vormen.

2 Ingrediënten:

Genereren en inserteren van lexicale elementen

Transformaties: het verplaatsen van elementen. (Er is een terughoudendheid met transformaties. Liever een nieuw stuk inserteren, dan een stuk verplaatsen).

Light Verbs

Light Verbs (Hollebrandse & Van Hout, 1997) zijn handige zichtbare werkwoorden:

Functionele woorden gescheiden van lexicale syntactische posities.

Voorbeeld: Ik geef haar een zoen: geef heeft minder betekenis dan in de zin: ik geef haar een boek.

Do-support en Light Verbs in Kindertaal

Inzicht in Tense-domeinen, Syntaxis: zichtbaarheid van posities, Morfologie: relabelling van categorieën.

Parallelen

Resumptive pronouns: Voornaamwoorden die er niet hoeven te zijn, maar die er wel zijn.

Double Tenses

Op basis van het Engels verwachten we dubbele tenses

Bijvoorbeeld twee keer verleden tijd in de werkwoorden.

Dit is niet echt een probleem, het heeft er namelijk mee te maken dat het twee verschillende posities zijn (TP en VP).

Komt ook voor in het Nederlands.

HC 10: Recursion

Fases in Taalontwikkeling

Vroeglinguale fase: 0 – 1;0

Eénwoordfase: 1 – 1;6

Tweewoordfase: 1;6 – 2;6

Differentiatiefase: 2;6 – 5;0

Voltooiingsfase: 5;0 – 9;0

Differentiatiefase:

Binding (anaforen), ingebedde zinnen, cognitief domein: Theory of Mind.

Je zou kunnen zeggen dat kinderen over de tijd stukje voor stukje de boom van onder naar boven leren.

Recursie

Recursie: Patroon herhaalt zich “in zichzelf”.

Recursie met possessief.

Recursie in zinnen: Ingebedde dat-zinnen en PP's.

Second Green Ball

Matthei en Roeper

Tweede bal en tweede groene bal: Platte structuur (tweede bal die toevallig ook groen is) of geneste structuur (tweede van de groene ballen).

Recursie in woorden

Samenstellingen

Ambigue samenstellingen

Recursie ≠ Repetitie

Recursie: Herhaling van hiërarchische structuur

Repetitie: Herhaling van platte structuur

Concordantie: Congruentie hoofd met andere elementen

Nesting

Theory of Mind

Twee testen:

Change of location:

Sally Ann Test:

Waar zoekt Sally naar de bal?

Change of content:

Test met de pleisters en kikker.

HC 11: Theory of Mind

Verbaal vs. Non-Verbaal

Non-verbaal:

Welk gezicht taak.

Wat is Theory of Mind?

Mensen begrijpen dat er mental states zijn en dat andere mensen andere mental states kunnen hebben dan zij zelf.

Kenmerken van een mental state:

Onafhankelijk van de wereld (ze kunnen onwaar zijn).

Onafhankelijk van mental states van anderen.

Theory of Mind Ontwikkeling

2 maanden: Interesse in sociale stimulatie, gaat interactie aan (bijv. lachen).

4 – 5 maanden: Aandacht voor objecten, maar nog geen onderscheid persoon-gericht versus object-gericht gedrag.

12 – 18 maanden: Volgt richting blik of wijzende vinger anderen, zelf proto-declaratief wijzen (aandacht van ander op iets of iemand richten).

Andere persoon als 'intentional agent'.

18 – 24 maanden: Herkent zichzelf in spiegel, symbolisch spel, simpel altruïsme (speelgoed geven aan ander), samenwerken met anderen, verbaal commentaar slagen/mislukken eigen plan, zelfevaluatie (glimlachen als iets af is) en gebruik van mental state werkwoorden (om wensen kenbaar te maken).

Ontwikkeling zelf- concept.

3 – 5 jaar: Kinderen begrijpen dat 'beliefs' individuele, mentale representaties zijn en dat die kunnen verschillen van representaties van anderen.

False-belief understanding.

Waarom zo laat in kinderen?

Executive function:

Working memory: hanteren twee perspectieven.

Inhibitie: Werkelijkheid trekt te hard.

Geheugen:

Complexiteit: Propositie, perspectief en specifieke details.

Niet voldoende geheugen: Specifiek abstract.

Inferentie:

Tussen twee onafhankelijke feiten, kind trekt inferentie niet.

Taalontwikkeling:

Inbedding (dat-zinnen, subordination).

Syntactische inbedding (Theory of Mind) (De Villiers, 1995, 2000):

Stap 1: Heeft basisconstructies, hoort ware zinnen (match zin – werkelijkheid).

Stap 2: Merkt discrepantie tussen zin – werkelijkheid. Herkent fouten en doen-alsof.

Stap 3: Leert inbedding met communicatie (bijv. zegt dat), maar ziet betekenis van dat-zin als waar, afhankelijk van de hoofdzin.

Stap 4: Merkt gevallen op met communicatie die laten zien dat dat-zin onwaar kan zijn. Nu ontstaat mismatch werkelijkheid en complementszin.

Stap 5: Breidt deze mismatch uit naar mental state. Begrip van false belief.

Wanneer: rond het 4^e jaar, dan ook ingebedde zinnen.

Memory of Complements Test (De Villiers & Pyers, 2002):

Wat zei de vrouw dat het meisje in haar haar had?

Nadeel: Geen richting van het effect. Regressies geven dat wel aan.

Non-Verbal False Belief Taak (Onishi & Baillargeon, 2005):

Baby's van 15 maanden.

Theory of Mind in apen:

Apen zijn gevoelig voor perspectief ander.

Apen leiden doel en intentie van ander af (imitatie).

Apen hebben geen False Belief.

HC 12: Silence

Structure of Silence